

J A A R S T U K K E N 2 0 2 0

Programma

4

M I L I E U

Portefeuillehouder: P. van Meekeren

Inleiding

Binnen dit programma ligt de focus op het brede thema duurzaamheid, alsmede het terugdringen van milieuhinder door bedrijven, efficiënte afvalverwijdering en energiezuinig gedrag. Tevens is er de ambitie om bewoners wijk voor wijk van het aardgas af te koppelen en de gebouwde omgeving te verduurzamen. Klimaatadaptief worden is een thema dat hierin meegenomen wordt.

Wat willen we bereiken

De landelijke taakstelling voor 2020 is 75% afvalscheiding en per inwoner per jaar maximaal 130 kg restafval. De notitie Toekomstbestendig afvalbeheer Purmerend 2016-2020 bevat een maatregelenpakket waarmee de ontwikkeling van de afvalscheiding verder voortgezet kan worden. De focus in Nederland ligt overduidelijk op het scheiden van afval aan de bron, waardoor veel gescheiden ingezameld afval verwerkt kan worden tot nieuwe grondstoffen. In de komende jaren wordt in Purmerend hier verder op ingezet, niet alleen bij laagbouw maar ook bij hoogbouw. Hierbij worden de huidige ontwikkelingen in techniek en uitvoering van de inzameling op de voet gevolgd.

In 2020 wordt de pilot Aardgasvrij afgerond en invulling gegeven aan een volgend deel van de proeftuin. In 2019 is hiertoe reeds gestart met huisbezoeken en is een groot deel van de bewoners geïnformeerd over de aanpak.

Purmerend schrijft mee aan de RES van de regio Zaanstreek–Waterland (ZaWa). De concept RES wordt vastgesteld door de colleges van gemeenten, Gedeputeerde Staten en de Dagelijks Besturen van de waterschappen en aangeboden aan het landelijk programma. De gemeenteraden, Provinciale Staten en Algemeen Besturen van de waterschappen worden geconsulteerd over dit besluit.

N.b.: De concept RES bevat (deels) besluiten die behoren tot de bevoegdheid van de gemeenteraden. Daarom besluiten de colleges van gemeenten hierover met een voorbehoud ten aanzien van besluitvorming (bij de RES 1.0) door de gemeenteraden. De RES 1.0 wordt 12 maanden na de formele ondertekening van het Klimaatakkoord vastgesteld door de gemeenteraden, Provinciale Staten en de Algemeen Besturen van de waterschappen en aangeboden aan het landelijke programma.

Gedurende deze coalitieperiode willen we de bestaande woningvoorraad verduurzamen, onder andere door bewoners en eigenaren te faciliteren in het verder verduurzamen van het vastgoed en daarvoor in 2020 subsidies te verlenen voor verduurzamingsmaatregelen in de bestaande woningvoorraad.

In deze coalitieperiode wordt een plan gemaakt om Purmerend beter klimaatbestendig/klimaatadaptief te laten worden. Om dit te realiseren zal hiervoor een werkgroep gestart worden en zal hierbij samenwerking in de regio gezocht worden. Voor deze samenwerking hebben we een bijdrage ontvangen van het Rijk.

Beoogd maatschappelijk effect beleidsveld 4.1 Milieu

Alle activiteiten vanuit dit programma richten zich op een goede kwaliteit van het milieu en verwaarloosbare risico's voor de volksgezondheid in Purmerend. Een beperkte belasting van het milieu door de activiteiten van inwoners, bedrijven en instellingen. Een energiezuinige gemeentelijke organisatie, energiezuinige inwoners en bedrijven. Zoveel mogelijk lokale energieopwekking.

Het beoogd maatschappelijk effect voor de afvalverwerking wordt gemeten aan de hand van effectindicatoren afval. Naast het beoogd effect van een stijgend afvalscheidingspercentage vindt beoordeling plaats van de afvalinzameling aan de hand van de Omnibus enquête.

Beoogd maatschappelijk effect beleidsveld 4.2 Duurzaamheid

Activiteiten vanuit dit beleidsveld richten zich op een goede kwaliteit van het milieu en verwaarloosbare risico's voor de volksgezondheid in Purmerend. Een beperkte belasting van het milieu door de activiteiten van inwoners, bedrijven en instellingen. Gedurende deze coalitieperiode willen we de bestaande woningvoorraad verduurzamen, onder andere door bewoners en eigenaren te faciliteren in het verder verduurzamen van het vastgoed en daarvoor in de jaren 2019 en 2020 subsidies te verlenen voor verduurzamingsmaatregelen in de bestaande woningvoorraad. Tevens willen wij in deze coalitieperiode een plan maken om Purmerend beter klimaatbestendig/klimaatadaptief te laten worden.

Bestuurlijke producten 2020

Bestuurlijk product	Jaartal	Kwartaal
Evaluatieverslag Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Purmerend 2019	Jaarlijks	Gerealiseerd
Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Purmerend 2021	Jaarlijks	Gerealiseerd
Actualiseren Duurzaamheidsagenda	Jaarlijks	Gerealiseerd
Monitoring pilot Aardgasvrij	Continue	

Wat hebben we daarvoor gedaan

Beleidsveld Milieu

- De resultaten op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving en het onderdeel milieu worden gerapporteerd in het evaluatieverslag van 2020. Jaarlijks krijgen wij van de Omgevingsdienst IJmond een jaarverslag waarin de door hun uitgevoerde activiteiten zijn beschreven.
- Vanwege de coronacrisis en de daarmee samenhangende maatregelen zijn niet alle geplande milieucontroles bij inrichtingen uitgevoerd. Ook het project controles horeca Koemarkt is niet verder uitgebreid naar de horeca in de gehele binnenstad. In plaats hiervan is een inventarisatie van leegstaande panden uitgevoerd om te bekijken of niet gemelde activiteiten worden uitgevoerd.
- Het asbestfonds voor particuliere dakeigenaren is in 2020 door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat opgericht. Het ministerie werkt nu aan een modelverordening. Naar verwachting kan de gemeente in 2021 aan dit fonds voor particuliere eigenaren van asbestdaken deelnemen. Het is nog onduidelijk of ook een asbestfonds voor zakelijke eigenaren wordt opgericht.
- De communicatiecampagne die in 2019 gestart is, hebben we doorgezet in 2020. Naast informatie gericht op meer bewustwording omtrent afvalscheiding, hebben we ook ingespeeld op de afvalsituatie door corona.
- De pilot gft inzameling hoogbouw bij de flats Ooster- en Westervenne is ook in 2020 voortgezet. Eind augustus zijn de bewoners in het kader van de evaluatie bevraagd door de afvalcoaches.
- Het faciliteren van afvalscheiding op basisscholen is vanwege de coronasituatie on hold gezet. Hier wordt voor zover mogelijk in het nieuwe schooljaar in 2021 een nieuwe start mee gemaakt.

- Het onderzoek naar de kosten en baten van omgekeerd inzamelen is eind 2020 ter informatie naar de raad gestuurd.
- In 2020 is begonnen met het opstellen van een vervolgotitie Toekomstbestendig Afvalbeheer Purmerend. In november is hiervoor een bewonersenquête uitgevoerd die inzicht moet geven in de toepasbaarheid van en draagvlak voor manieren van anders inzamelen van afval. De notitie wordt medio 2021 in concept opgeleverd.
- Het afvalscheidingspercentage voor Purmerend blijft ook in 2019 stabiel op 57%. Gezien de coronasituatie in 2020 is de verwachting dat dit percentage voor 2020 lager zal zijn. Deze cijfers zijn medio 2021 bekend.
- Het onderzoek naar de verhuizing van de milieustraat is in 2020 afgerond. Er is gekozen voor een verhuizing van zowel gemeentewerf als milieustraat. Het project voor de voorbereiding van de uitvoering is gestart.
- Dit jaar zijn alle huishoudens in Purmerend voorzien van een afvalpas. Deze afvalpas is nodig voor het toegangssysteem op de milieustraat. Hiermee wordt onjuist gebruik van de milieustraat door bedrijven of bewoners uit niet aangesloten gemeenten voorkomen.

Beleidsveld Duurzaamheid

- Er is uitvoering gegeven aan de onderdelen die zijn opgenomen in de Duurzaamheidsagenda 2019-2022, en de pilot aardgasvrij, voor zover hiervoor in de begroting middelen zijn opgenomen. Een korte evaluatie hiervan is in 2020 aan de gemeenteraad aangeboden. Tevens is de Duurzaamheidsagenda geactualiseerd.
- Er is onder de eigenaren van de pilotwijk een deelname bereikt van ruim 90%. In 2020 zijn deze deelnemende woningen van het aardgas gegaan in de pilotwijk. Hiermee resteert er voor 2021 alleen nog wat nazorgwerkzaamheden waaronder het weghalen van (buiten gebruik zijnde) gasaansluitingen bij een aantal woningen.
- Intermaris heeft – met subsidie voor de Proeftuin – de eerste 104 appartementen aan de Merwedestraat van het aardgas gehaald. Nb. het ging hierbij alleen om “kookgas”-aansluitingen. De woningen waren al aangesloten op stadsverwarming.
- Aan de hand van de ervaringen in de pilotwijk en inzicht in de kosten die gemoeid zijn met het aardgasvrij maken van woningen is een notitie opgesteld waarin nader wordt ingegaan op de uitvoeringsstrategie. In het tweede kwartaal 2021 wordt dit aangeboden aan de raad.
- Eind 2020 is van start gegaan met de RRE-subsidieregeling (Regeling Reductie Energiegebruik). Deze loopt door in 2021. De nieuwe aanvragen voor RRE-subsidie is inmiddels afgewezen.
- In 2020 is de concept RES (Regionale Energie Strategie) aan de gemeenteraad aangeboden. De reacties op deze concept RES zijn opgenomen in de reactienota Noord-Holland Zuid. Dit wordt verder meegenomen in de thematafels die over de diverse onderwerpen worden georganiseerd.
- Zonnepanelen zijn, vanwege de grote prijsdaling, niet langer opgenomen in de voorzieningenlijst die behoort bij de gemeentelijke subsidieregeling verduurzaming particuliere woningen. De mogelijkheid om voor aanschaf van zonnepanelen gebruik te maken van de duurzaamheidsleningen bestaat nog wel. Aan de voorzieningenlijst is o.a. subsidie voor vergroening van daken toegevoegd.
- Door de corona pandemie hebben de Duurzaamheids evenementen, zoals de Duurzaamheidsbeurs en de Solarbotenrace in 2020 geen doorgang gevonden. Ook zijn er geen wijkbijeenkomsten voor aardgasvrij gehouden.
- In 2020 is gewerkt aan de Transitie Visie Warmte. In de visie wordt o.a. ingegaan op de alternatieve warmtebronnen voor aardgas. Hierover wordt steeds meer bekend waardoor inmiddels de concept-visie enkele malen moest worden geactualiseerd. Deze visie, die zich zowel op Purmerend als Beemster richt, wordt in 2021 afgerond. Verdere uitwerking zal plaatsvinden in de Wijkuitvoeringsplannen.

Wat heeft het gekost

PGRO4	Realisatie 2019	Begroting 2020 primitief	Begroting 2020 bijgesteld	Realisatie 2020	Afwijking
Lasten	-11.995	-12.257	-12.486	-12.540	-54

PGR04	Realisatie 2019	Begroting 2020 primitief	Begroting 2020 bijgesteld	Realisatie 2020	Afwijking
Baten	17.958	13.012	13.352	13.319	-33
Saldo	5.963	755	866	779	-87

Het programma Milieu heeft per saldo een nadelige afwijking van € 87.000. Dit komt door € 54.000 hogere lasten en € 33.000 lagere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

	Realisatie 2019	Begroting 2020 primitief	Begroting 2020 bijgesteld	Realisatie 2020	Afwijking
BV041 Milieu					
Lasten	-10.763	-11.362	-11.244	-11.319	-76
Baten	12.494	13.012	13.016	13.241	225
	1.731	1.650	1.773	1.922	149
BV042 Duurzaamheid					
Lasten	-1.232	-895	-1.242	-1.221	22
Baten	5.465	-	336	78	-258
	4.233	-895	-907	-1.143	-236

AFWIJKINGEN BELEIDSVELD MILIEU

BV041 Milieu	Lasten	Baten
asbestsanering		
Voor het verwijderen van asbestdaken zou in 2020 een zakelijk fonds worden opgericht waarin het beschikbare geld in wordt gestort. Het zakelijke fonds is in 2020 nog niet opgericht. Aan de raad zal worden voorgesteld om het positieve resultaat ad € 34.000 over te hevelen naar 2021 d.m.v. voorstel resultaatbestemmingen.	34	
Hogere baten afvalstoffenheffing		
Er is voor € 31.000 meer aan afvalstoffenheffing gerealiseerd dan begroot door de afwijking op de aantallen woninggroei en leegstand.		31
Hogere baten uit afvalstromen		
De inkomsten uit afvalstromen bedragen € 125.000 hoger dan begroot (na vaststelling 2e Turap) en betreffen met name kunststof verpakking (PMD) en papier. Door het thuiswerken is er meer PMD afval te recyclen, hetgeen resulteert in een positief hoeveelheidsverschil. Ondanks Corona is de vraag naar papier bij met name de verpakkingindustrie uiteindelijk toch nog behoorlijk gestegen. Deze opleving heeft er voor gezorgd dat de marktprijs voor papier gemiddeld € 20 per ton hoger afsloot dan de aanname van begin 2020.		125
Hogere lasten stelpost afvalstoffenheffing		
Omdat de afvalstoffenheffing een 100% kostendekkende heffing is, zijn de mutaties gedurende het jaar vanwege lagere opbrengsten afvalstromen, stijging verwerkingskosten en actualisatie van loonkosten en kapitaalslasten in de tussentijdse rapportages verwerkt op een stelpost kosten afvalstoffenheffing. Dit zorgt voor een nadeel van € 356.000 omdat de tarieven hiervoor niet meer konden worden aangepast.	-356	
Lagere apparaatskosten afvalbeheer		
De doorbelasting vanuit de eigen dienst en andere afdelingen levert een voordeel van € 30.000 op. Er is vanwege Corona een inschatting gemaakt voor extra inzet ten behoeve van de milieustraat, afvaldumpingen en inzameling grof huishoudelijk afval aan huis. Doordat er weinig verlos is opgenomen en de kosten voor inhuur lager zijn dan verwacht zijn deze lasten € 102.000 lager dan begroot.		132
Lagere lasten verwerking afvalstromen		
De verwerkingskosten bedragen € 124.000 lager dan begroot. Dit betreft met name de restitutie afvalstoffenbelasting op het residu vliegas bij de verbranding van restafval voor € 103.000, hetgeen een incidentele vergoeding betreft, omdat de verwerkers niet verplicht zijn deze uit te keren en € 21.000 aan prijs- en hoeveelheidsverschillen.		124

BV041 Milieu	Lasten	Baten
Lagere onttrekking voorziening afvalstoffenheffing		
De lagere onttrekking aan de voorziening afvalstoffenheffing van het voordelig saldo op afvalbeheer over 2020 betreft € -69.000. Dit saldo wordt in de voorziening aangehouden om mogelijke tegenvallers binnen afvalbeheer, zoals de marktwerking op de tarieven van de diverse afvalstromen, op te kunnen vangen.	-69	
Totaal	-135	156

AFWIJKINGEN BELEIDSVELD DUURZAAMHEID

BV042 Duurzaamheid	Lasten	Baten
Inhuur		
De geraamde kosten externe inhuur bedroegen € 250.000 terwijl de werkelijke kosten € 392.000 waren. Deze extra is deel te verklaren door de inzet van een (vaste) medewerker voor crisisbestrijding. De vergoeding hiervoor ad € 94.000 is bij de baten verantwoord.		
De resterende extra uitgaven worden veroorzaakt door samenloop van de werkzaamheden voor enerzijds e evaluatie van de Pilot aardgasvrij, en anderzijds voor het opstellen van de uitvoeringsstrategie voor de proeftuin.	-143	
Zie de toelichting bij de lasten.		94
RRE subsidie		
Zie de toelichting bij de baten.	130	
RRE subsidie Rijk		
In 2020 is € 130.00 aan uitgaven t.b.v. particulieren geraamd ten laste van de RRE-subsidie. particulieren. Dit is niet gerealiseerd door een wat langere voorbereidingstijd waardoor de regeling pas in december 2020 is gestart. In 2020 is voor de RRE subsidies een ontvangst geraamd van € 335.800. Hetzelfde bedrag is ook geraamd in 2021. Van het Rijk is in 2020 voor € 681.300 aan RRE-subsidies ontvangen. In 2020 zijn echter geen uitgaven geweest waardoor het volledige bedrag op de balans is verantwoord als 'vooruitontvangen bedragen' en er een afwijking op de geraamde baten zichtbaar wordt. Vanwege de coronasituatie is de termijn voor het verstrekken van subsidies verlengd naar eind 2021. De verwachting is dat alle gelden besteed gaan worden in 2021.		-336
Totaal	-13	-242

RESERVES

Reserve Duurzaamheid

Aan de reserve duurzaamheid is € 170.000 onttrokken wegens het aardgasvrij maken van de woningen aan de Merwedestraat en € 480.000 toegevoegd wegens overheveling van budget voor duurzaamheidsinitiatieven overeenkomstig de 2e tussenrapportage.

VOORZIENINGEN

Voorziening afvalstoffenheffing

Per jaareinde 2019 was € 250.324 beschikbaar in de voorziening afvalstoffenheffing. Hiervan is in 2020 € 167.910 onttrokken voor het tarief afvalstoffenheffing 2020. Door een positief resultaat over 2020 van € 68.885 is de onttrekking aan de voorziening per saldo € 99.025. Het saldo van de voorziening bedraagt ultimo 2020 € 151.299.

INVESTERINGEN

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen van dit programma.

STRUCTURELE EFFECTEN

Onderwerp (-/- is lagere baten / lasten)	Lasten	Baten
Niet van toepassing		

INCIDENTELE LASTEN EN BATEN

Onderwerp (-/- is lagere baten/lasten x € 1.000)	Lasten	Baten
Restitutie afvalstoffenbelasting	-103	-
Aardgasvrij maken 104 corporatiewoningen Merwedestraat	170	-
Budget duurzaamheid en duurzaamheidsinitiatieven	125	-
Doorgeschoven budget groene daken/gevels uit 2019	26	-
Doorgeschoven budget pilot aardgasvrij uit 2019	156	-
Totaal	374	-

Programma

5

B E R E I K B A A R H E I D

Portefeuillehouder: E. Tijnstra

Inleiding

De gemeente streeft ernaar dat iedere Purmerender zich eenvoudig kan verplaatsen, binnen redelijke grenzen van reistijd en kosten. De benodigde infrastructuur moet veilig en duurzaam zijn en houdt rekening met de leefbaarheid. De groei van het aantal woningen in de stad vraagt om een brede afweging in het actuele gebruik van infrastructuur en de realisatie van toekomstige ambities om meer ruimte te bieden voor de voetganger, fietser en het OV. Bij deze keuzes is het voorafgaande gesprek met inwoners, bedrijven en ontwikkelaars essentieel.

Wat willen we bereiken

Purmerend kent een goed functionerende, veilige en duurzame infrastructuur voor alle manieren van vervoer, binnen randvoorwaarden van een prettige fysieke leefomgeving. De stad intensiveert en groeit, waarbij bereikbaarheid in en om de stad voor de korte en lange termijn goed geregeld zijn. Daarbij is maatwerk in bereikbaarheidsoplossingen die rondom (grote) binnenstedelijke (her)ontwikkelingsvraagstukken spelen.

Beoogd maatschappelijk effect beleidsveld 5.1 Bereikbaarheid

Een goed functionerende, veilige en duurzame infrastructuur voor alle manieren van vervoer, binnen bepaalde randvoorwaarden rond leefbaarheid, milieu, fysieke en sociale aspecten. Een aantal locaties verdient extra aandacht, zoals de historische binnenstad en andere publiek aantrekkende voorzieningen.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- In 2020 zou de aanbesteding voor openbaar vervoer in Zaanstreek Waterland door de Vervoerregio Amsterdam (VRA) in gang worden gezet. De coronacrisis leidde echter tot een grote krimp van het aantal reizigers. Hierdoor heeft het Dagelijks Bestuur van de VRA besloten de bestaande concessie met EBS (Waterland) en Connexxion (Zaanstreek) te verlengen tot eind 2023.
- De impact van corona op het openbaar vervoer heeft ertoe geleid dat in 2020 een aangepast vervoerplan is opgesteld, waarbij het netwerk intact is gebleven, maar (tijdelijk) wordt afgeschaald op de frequenties van de R-net lijnen.
- In 2020 zouden we starten met aanbesteden van een nieuw verkeersprognosemodel voor Purmerend. Vanwege corona is het niet mogelijk gebleken om daarvoor benodigde actuele verkeerstellingen te houden. In 2020 is daarom een update gedaan van het bestaande 'verkeersprognosemodel gemeente Purmerend 2030'.
- Voor plaatsing en exploitatie van laadpalen is de gemeente aangesloten bij het regionaal contract van MRA-E. Het gemeentelijk beleid (is regionaal beleid MRA-E) voor elektrisch vervoer richt zich (nu) nog op uitvoering